

Slovenská literatúra pre 9. ročník

Dátum: 14. december

Téma: **Sviatky v decembri**

(napísať do zošita z literatúry a naučiť sa!)

December je milým a očakávaným mesiacom. Tešia sa najmä deti, lebo dostávajú darčeky.

6. (šiesteho) decembra je **Mikuláša** (Miklós napja van). Mikuláš bol biskup, ktorý raz počas noci daroval trom chudobným dievčatám peniaze, aby sa mohli vydávať. Odvtedy sa na celom svete zachoval zvyk, dávať deťom darčeky do vyčistených topánok, čižmičiek.

13. (trinásteho) decembra je **Lucie** (Luca napja van). Aj k tomuto menu sa viažu ľudové zvyky. Dievčatá na dedinách sa obliekli do bielych plachiet a metlami z husích krídel vyhánali zlo a choroby z domu.

24. (dvadsiateho štvrtého) decembra je Adama a Evy – je **Štedrý deň** – sú **Vianoce**. Oslavujeme narodenie Ježiša. Ozdobíme vianočný stromček a obdarujeme svojich príbuzných, spievame koledy.

25. (dvadsiateho piateho) decembra je Prvý sviatok vianočný (első ünnep).

26. (dvadsiateho šiesteho) decembra je Druhý sviatok vianočný (második ünnep).

31. (tridsiateho prvého) decembra je Silvestra (Szilveszter napja van).

Rozlúčime so starým rokom a privítame príchod nového roku 2021, vinšujeme nový rok

- **Príjemné vianočné sviatky a bohatého Ježiška vám prajem.**
- **Želám vám šťastný nový rok.**

Vianoce sú sviatkom kresťanov, oslavujú narodenie Ježiša v meste Betlehem. Mesto Betlehem sa nachádza v štáte Izrael. Na mieste, kde sa Ježiš narodil, postavili chrám narodenia Pána. V chráme je jaskyňa narodenia.

Miesto narodenia Ježiša označuje zlatá hviezda na mramorovej doske.

Pred Vianocami môžeme vidieť v kostoloch krásne betlehemy.

Betlehem tvorí maštal' s jasličkami a Ježiškom, pri ňom stojí jeho matka Mária, otec Jozef, traja králi, ktorí sa mu prišli pokloniť, pastieri aj zvieratá.

Betlehemy môžeme zhotoviť z rôznych materiálov, z medovníka, zo slamy a šúpolia, z dreva, z textílie, z papiera alebo aj vyrezávať z dreva.

Téma: Vianočné koledy
(napísať do zošita a naučiť sa!)

Tichá noc – Csendes éj

Tichá noc, svätá noc!
Všetko spí, všetko sní,
sám len svätý bdie
dôverný pár,
stráži Dieťaťatko,
nebeský dar.
Sladký Ježiško, spí, sní,
nebeský ticho spí, sní.

Pastieri – Pásztorok

Pastieri, pastieri, hore vstaňte,
do Betlehema sa ponáhľajte,
aby ste Ježiška privítali,
pred ním na kolená pokľakali.

Slovenský jazyk pre 9. ročník

Dátum: 14. – 18. december

15. novembra (v utorok) – online hodina cez **ZOOM** o **12.00** hodine
ID: 676 286 3300 heslo: **szlovak**

Téma: Mária Terézia
(Ypsilon učebnica - 32. strana)

- **nové slová** – **vypísať do slovníka a naučiť sa!**

uhorská kráľovná	magyar királynő
dedič/dedit'/dedičstvo	örökös/örököltni/örökség
vymierať po meči	férfi ágon kihalni
zdediť trón po praslici	női ágon örököltni a trónt
všestranne nadaná	sokoldalúan tehetséges
talent/nadanie	tehetség
osud	sors
popraviť gilotínou/st'at' hlavu	lefejezni
panovník/čka	uralkodó/nő
skutok	tett
trest smrti	halálbüntetés
mučenie/týranie	kínzás
toliar/e	tallér
raziť mince	pénzt verni
zásluha	érdem
povinná školská dochádzka	kötelező iskolalátogatás
vzdelanie	műveltség
poddaný/í	alattvaló/k
prekvitať	felvirágozni
rozmach/rozvoj	fejlődés virágzás
životná pút'	életút

- **prečítajte si text Mária Terézia** v učebnici **Ypsilon** na **32.** strane a preložte do maďarčiny!

ÚLOHA

Odpovedzte na otázky podľa prečítaného textu – **odpovede napíšte do zošita a naučte sa!**

1. Ako kráľovnou bola Mária Terézia?
2. Ako zdedila trón?
3. Vysvetli, čo znamená „**zdediť trón po praslici**“!
4. Prečo sa hovorí o panovníčke, že bola všestranne nadaná – aké záľuby mala?
5. Koľko detí mala ? Z toho koľko chlapcov a koľko dievčat?
6. Ako sa volá jej najznámejší syn?
7. Ako zomrela jej dcéra Mária Antoinetta?
8. Aké reformy zaviedla Mária Terézia?
9. Čo uzákonomili počas jej vlády?
10. Ktorú univerzitu zriadila?
11. Kedy a kde zomrela?

ÚLOHA

- Vypíšte **kľúčové slová** z textu!
- Zostavte **osnovu** k textu Mária Terézia!

Previerka pre 9. ročník

Meno a priezvisko:

Dátum:

1. Slová v zátvorkách daj do správneho tvaru!

bez (kamaráta)	pri (umývadlo)
do (trieda)	s (priateľ)
oproti (strýko)	cez (trieda)
na (stôl) L	v (škola)
v (čakáreň)	do (zošit)

2. Urč slovný druh nasledujúcich slov!

dvaja -	dedov –
plavkyňa -	lebo –
medvedia -	anglický-
rozprávajú -	oproti-
piati -	včera –

3. Vyplň tabuľku!

podstatné meno	vzor	N množné číslo
dedo		
učebnica		
učiteľka		
krv		
sudca		
vnúča		
divadlo		
kohút	j.č. mn.č.	

4. Urč vetné členy v nasledujúcej vete!

Rodičia jej kúpili pekný prsteň zo zlata.

5. Z predchádzajúcej vety vypíš sklady!

prisudzovací sklad:

určovacie sklady:

prirad'ovací sklad:

6. Vypĺň tabuľku! – (niektoré diela sme sa ešte neučili, ale nájdete v učebnici Slovenská literatúra pre 9. ročník)

názov diela	autor diela
Rozprával ten kapitán	
Babienka, prečo plačete?	
Podobnosť	
Čučoriedkareň	
Martin Benka	
Modlitba za starkú	
Aj v nebi je lúka	
Fontána pre Zuzanu	

7. Dopln' i/i – y/ý!

V__r je naša najväčšia sova. Občas v__dím vodný a vzdušný v__r. Čítala som knihu o zázračnej v__le. Počula som zav__janie psa. M__ško sa pošm__kol. Zv__čajne v z__me poz__va kamarátov na lyžovačku. Budem b__ť na bubon. R__m je hlavné mesto Talianska. Dievča v__je veniec. V__tam vás. Trasia sa ako os__ka. S__chravé počasie je nepr__jemné. Ob__lie sa uskladňuje. Prišli k nám str__c a str__ná. Peter rozb__l okno. Tečie tam kr__šťáľovo čistá voda. Chutí m__r__bezľový lekvár.

8. Dopln' veľké alebo malé začiatkové písmená!

__everná __urópa, __everná __merika, __lovenská __árodná __aléria, __ratislavčan,
__ad'arský, __lovenská __epublika, __ysoké __atry, __ianočné sviatky, __eľká __oc,
__ad'ari, __ové __ámky, __unaj